

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ ORAZ ZDROWIA

z dnia 27 listopada 1958 r.

w sprawie organizacji, szczegółowych zadań, składu i trybu postępowania komisji lekarskich do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, trybu kierowania na badanie przez te komisje oraz w sprawie zasad wynagradzania członków komisji lekarskich i lekarzy działających w zakresie orzecznictwa lekarskiego.

Na podstawie art. 13 ust. 4 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1958 r. Nr 23, poz. 97) zarządza się, co następuje:

§ 1. Obwodowe i wojewódzkie komisje lekarskie do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, zwane dalej „obwodowymi i wojewódzkimi komisjami lekarskimi”, obejmują swym działaniem obszary określone przez prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) przy powołaniu tych komisji.

§ 2. 1. W skład obwodowej komisji lekarskiej wchodzi:

- 1) dwaj lekarze: internista i chirurg — specjaliści co najmniej I stopnia albo mający co najmniej trzyletni staż w zakresie orzecznictwa inwalidzkiego,
- 2) przedstawiciel właściwego do spraw rentowych organu prezydium rady narodowej.

2. W skład niektórych obwodowych komisji lekarskich spośród istniejących w tej samej miejscowości mogą wchodzić lekarze innych specjalności odpowiadający warunkom określonym w ust. 1 pkt 1.

§ 3. 1. W skład wojewódzkiej komisji lekarskiej wchodzi:

- 1) trzech lekarze: internista, chirurg oraz neurolog lub fizjoterapeuta — specjaliści II stopnia albo mający co najmniej 5-letni staż w zakresie orzecznictwa inwalidzkiego; w razie braku neurologa lub fizjoterapeuty w skład komisji wchodzi drugi internista,
- 2) przedstawiciel właściwego do spraw rentowych organu prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa),
- 3) przedstawiciel związków zawodowych, delegowany przez wojewódzką komisję porozumiewawczą związków zawodowych,
- 4) przedstawiciel właściwego wojewódzkiego organu — w przypadku badania żołnierzy zwolnionych ze służby wojskowej,
- 5) przedstawiciel komendy wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej — w przypadku badania funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej zwolnionych ze służby.

2. W skład niektórych wojewódzkich komisji lekarskich mogą wchodzić lekarze innych specjalności odpowiadający warunkom określonym w ust. 1 pkt 1.

§ 4. Komisje lekarskie mogą w razie potrzeby zasięgać opinii lekarzy specjalistów nie będących członkami komisji.

§ 5. 1. Działanie wojewódzkiej komisji lekarskiej w składzie mniejszym niż określony w § 3 oraz działanie obwodowej i wojewódzkiej komisji lekarskiej w składzie innym niż określony w § 2 ust. 1 i § 3 ust. 1 jest dopuszczalne w okresie przejściowym nie przekraczającym jednego roku i wymaga zgody Ministra Pracy i Opieki Społecznej wyrażonej na wniosek lekarza — wojewódzkiego inspektora orzecznictwa.

2. Komisja lekarska może wydać ważne orzeczenie tylko wówczas, gdy w posiedzeniu jej bierze udział co najmniej dwóch lekarzy.

§ 6. 1. W razie nieobecności przewodniczącego obwodowej lub wojewódzkiej komisji lekarskiej funkcje jego pełni

jeden z lekarzy — członków komisji wyznaczony przez lekarza — wojewódzkiego inspektora orzecznictwa.

2. W razie nieobecności lekarza — członka komisji lekarskiej funkcje jego pełni lekarz — zastępca członka komisji wyznaczony przez lekarza — wojewódzkiego inspektora orzecznictwa.

§ 7. 1. Pracą obwodowych i wojewódzkich komisji lekarskich kierują ich przewodniczący.

2. Do obowiązków przewodniczącego należy w szczególności:

- 1) przewodniczenie na posiedzeniach komisji lekarskich i podpisywanie dokumentów sporządzanych przez komisję,
- 2) czuwanie nad sprawnym, terminowym i zgodnym z obowiązującymi przepisami działaniem komisji lekarskiej,
- 3) występowanie do lekarza — wojewódzkiego inspektora orzecznictwa o spowodowanie zmiany lub uzupełnienia składu komisji lekarskiej,
- 4) sprawdzanie dokumentacji osób skierowanych na komisję lekarską przed wyznaczeniem terminu rozpatrywania sprawy dla ewentualnego spowodowania uzupełnienia przez osobę skierowaną na badanie dokumentacji niezbędnej do wydania orzeczenia,
- 5) współpraca z organami produktywizacji inwalidów przy ich zatrudnianiu w myśl wskazań i przeciwwskazań określonych przez komisję lekarską.

3. Do obowiązków członków komisji lekarskiej należy:

- 1) udział w posiedzeniach komisji lekarskiej,
- 2) wykonywanie zaleceń lekarza — wojewódzkiego inspektora orzecznictwa w zakresie badania prawidłowości zatrudnienia inwalidów w zakładach pracy i realizacji wskazań i przeciwwskazań ustalanych przez komisję lekarską,
- 3) udział w zjazdach, konferencjach, seminariach naukowo-metodycznych i naradach zwoływanych przez władze sprawujące nadzór nad działalnością komisji lekarskiej.

4. Do obowiązków lekarzy — członków komisji lekarskiej i ich zastępców należy ponadto przeprowadzanie badań lekarskich chorych w domu na zlecenie przewodniczącego komisji lekarskiej.

§ 8. 1. Na badanie przez komisję lekarską kieruje właściwy dla siedziby komisji organ do spraw rentowych prezydium rady narodowej po ustaleniu przez organy przyznające zaopatrzenie, że są spełnione wszystkie inne warunki wymagane do uzyskania prawa do renty.

2. Prawo skierowania na badanie przez komisję lekarską przysługuje również organom Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ministerstwa Komunikacji oraz innym organom uprawnionym do kierowania na badanie przez komisje lekarskie do spraw inwalidztwa i zatrudnienia na podstawie poszczególnych przepisów.

§ 9. 1. Osoby kierowane na badanie przez komisję lekarską powinny przedłożyć dokumentację lekarską wydaną przez zakład społeczny służby zdrowia zgodnie z przepisami obowiązującymi w zakresie współdziałania zakładów społecznych służby zdrowia z komisjami lekarskimi.

2. Osoby pozostające w zatrudnieniu powinny przedłożyć wywiad zawodowy z miejsca pracy o warunkach pracy, sporządzony na formularzu według ustalonego wzoru.

3. Do spraw kierowanych na komisję lekarską należy dołączyć podstawową dokumentację, obejmującą w szczególności:

- 1) wywiad zawodowy,
- 2) zaświadczenie o zarobkach,
- 3) zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza zakładu społecznego służby zdrowia, pod którego opieką lekarską znajduje się osoba zainteresowana,
- 4) kartę choroby z właściwego zakładu społecznego służby zdrowia,
- 5) dokumentację lekarską wydaną przez komisję lekarską służby zdrowia Ministerstwa Obrony Narodowej lub Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, jeżeli osoba zainteresowana podlegała badaniu przez komisje lekarskie tych służb zdrowia.

4. W razie skierowania na badanie nauczyciela przez władzę szkolną z urzędu załącza ona do skierowania wywiad zawodowy i zaświadczenie o zarobkach, natomiast dokumentację lekarską sporządza we własnym zakresie komisja lekarska przy zastosowaniu w razie potrzeby przepisów § 11—13.

5. Żołnierze zwolnieni z wojskowej służby zawodowej lub nadterminowej kierowani na badanie przez komisję lekarską powinni przedłożyć orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej oraz zaświadczenie o wysokości uposażenia.

6. Osoby kierowane na komisję lekarską uprawnione do leczenia w ramach służby zdrowia Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zamiast zaświadczenia lekarza zakładu społecznego służby zdrowia lub dokumentacji lekarskiej wydanej przez ten zakład, przedstawiają zaświadczenie lekarza wojskowego lub dokumentację prowadzoną przez służbę zdrowia tych Ministerstw.

§ 10. 1. Komisja lekarska wydaje orzeczenie na podstawie bezpośredniego badania zainteresowanej osoby, przeprowadzonego zgodnie z przepisami w sprawie orzekania o inwalidztwie i zaliczania do jednej z grup inwalidów.

2. W razie potrzeby komisja lekarska kieruje badaną osobę na badanie dodatkowe albo specjalistyczne (§ 4) lub też na obserwację szpitalną.

3. Komisja lekarska może w razie potrzeby przed wydaniem orzeczenia zbadać warunki, w jakich dana osoba pracuje w zakładzie pracy. Badania warunków pracy dokonuje delegowany przez przewodniczącego komisji lekarskiej członek komisji lub pracownik właściwego do spraw rentowych organu prezydium rady narodowej delegowany przez lekarza — wojewódzkiego inspektora orzecznictwa.

§ 11. 1. Jeżeli przedłożone komisji lekarskiej dokumenty i dane nie są wystarczające do wydania orzeczenia, komisja odracza rozpatrzenie sprawy, o czym powiadamia się ustnie badaną osobę, oraz ustala:

- 1) rodzaj czynności, jakich dokonać należy przed wydaniem orzeczenia,
- 2) jakie dokumenty powinny być dodatkowo dostarczone,
- 3) czy obowiązkowe jest zgłoszenie się osoby badanej na następny termin.

2. Wykonanie czynności zgodnie z określonymi w ust. 1 ustaleniami komisji lekarskiej należy do właściwego do spraw rentowych organu prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa).

§ 12. 1. Jeżeli osoba wezwana nie stawia się na badanie wskutek choroby, co zostanie stwierdzone zaświadczeniem lekarza zakładu społecznego służby zdrowia albo lekarza służby zdrowia Ministerstwa Obrony Narodowej lub Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, komisja lekarska deleguje do chorego jednego ze swych członków-lekarzy lub zleca przeprowadze-

nie badania przez lekarza zakładu społecznego służby zdrowia lub lekarza służby zdrowia Ministerstwa Obrony Narodowej lub Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i orzeka na podstawie wyników tego badania.

2. Komisja lekarska może orzec o istnieniu inwalidztwa również bez badania chorego, jeżeli uzna posiadaną przez nią dokumentację lekarską za wystarczającą do wydania orzeczenia.

§ 13. Wyniki badania lekarskiego oraz orzeczenie spisuje się na formularzach według ustalonego wzoru.

§ 14. 1. Wszelkie orzeczenia oraz postanowienia komisji lekarskiej w sprawie uzupełnienia postępowania wymagają dla swej ważności większości głosów członków komisji. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

2. Orzeczenie podpisują wszyscy członkowie komisji lekarskiej biorący udział w wydaniu orzeczenia.

3. Członek komisji lekarskiej nie zgadzający się ze stanowiskiem większości może zgłosić na piśmie swoje odrębne zdanie z uzasadnieniem. O zgłoszeniu odrębnego zdania przewodniczący dokonuje adnotacji na formularzu orzeczenia.

§ 15. Orzeczenie komisji lekarskiej powinno zawierać:

- 1) dokładny opis stanu zdrowia z rozpoznaniem lekarskim i podaniem numeru statystycznego grupy chorobowej lub kalectwa,
- 2) ustalenie wskazań i przeciwwskazań w sprawie zatrudnienia,
- 3) zaliczenie lub odmowę zaliczenia do jednej z grup inwalidów,
- 4) ustalenie na żądanie organu przyznającego rentę związku inwalidztwa lub śmierci z wypadkiem w zatrudnieniu lub z chorobą zawodową,
- 5) ustalenie w miarę możliwości daty lub okresu powstania inwalidztwa,
- 6) określenie miesiąca i roku badania kontrolnego oraz wskazanie, jakie badanie specjalistyczne należy wykonać przed skierowaniem na badanie kontrolne,
- 7) ustalenie potrzeby leczenia, protezowania lub szkolenia przysposabiającego do pracy,
- 8) szczegółowe uzasadnienie orzeczenia,
- 9) podpisy członków komisji.

§ 16. Z posiedzenia komisji lekarskiej spisuje się protokół według ustalonego wzoru.

§ 17. 1. Orzeczenie komisji lekarskiej ogłasza przewodniczący na posiedzeniu niezwłocznie po zakończeniu badania, a wypis z orzeczenia sporządzony według ustalonego wzoru zawierającego pouczenie o terminie i trybie odwołania doręcza osobie zbadanej bądź jej opiekunowi lub kuratorowi.

2. Przewodniczący komisji lekarskiej obowiązany jest wyjaśnić osobie zbadanej bądź jej opiekunowi lub kuratorowi treść orzeczenia i jego uzasadnienie.

3. Po dokonaniu badania i wydaniu orzeczenia komisja lekarska zwraca akta sprawy wraz z orzeczeniem właściwemu organowi, który skierował badanego na komisję lekarską.

§ 18. Odpis orzeczenia komisji lekarskiej według ustalonego wzoru przesyła właściwy do spraw rentowych organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) właściwemu zakładowi społecznemu służby zdrowia wraz z otrzymaną z tego zakładu dokumentacją lekarską w celu wykonania zaleceń komisji lekarskiej w zakresie postępowania leczniczego, a w sprawach dotyczących nauczycieli — właściwej władzy szkolnej.

§ 19. Właściwy do spraw rentowych organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) zawiera z lekarzami — członkami komisji lekarskich, lekarzami — wojewódzkimi inspektorami orzecznictwa oraz z lekarzami — inspektorami orzecznictwa

umowy o pracę na pełnienie czynności wykonywanych w charakterze członków komisji lekarskich, lekarza — wojewódzkiego inspektora orzecznictwa i lekarzy — inspektorów orzecznictwa.

§ 20. 1. Osoby wymienione w § 19 otrzymują za wykonywanie swych obowiązków wynagrodzenie miesięczne płatne z/dołu obliczane według stawki 15 zł za każdą przepracowaną godzinę.

2. Wymienione w ust. 1 stawki mają również zastosowanie do lekarzy zakładów społecznych służby zdrowia przeprowadzających badanie na zlecenie komisji lekarskich (§ 12 ust. 1).

§ 21. Przewodniczący obwodowych komisji lekarskich otrzymują za pełnienie swych obowiązków oprócz wynagrodzenia ustalonego w § 20 ust. 1 dodatek miesięczny w wysokości 150 zł, a przewodniczący wojewódzkich komisji lekarskich — w wysokości 200 zł.

§ 22. Lekarze — wojewódzcy inspektorzy orzecznictwa oraz lekarze — inspektorzy orzecznictwa otrzymują, niezależnie od wynagrodzenia określonego w § 20 ust. 1:

- 1) wynagrodzenie w wysokości 2,50 zł za wydanie jednej opinii o orzeczeniu komisji lekarskiej oraz 15 zł za wydanie jednej opinii w sprawie sądowej lub za uzasadnienie skargi do Trybunału Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli czynności te wykonują poza stałymi godzinami pracy pełnionej w charakterze inspektorów orzecznictwa;
- 2) dodatek administracyjny w wysokości 15% wynagrodzenia wymienionego w pkt 1.

§ 23. 1. Przedstawiciele właściwych do spraw rentowych organów prezydiów rad narodowych w obwodowych komisjach lekarskich otrzymują za pracę w tych komisjach poza obowiązującymi ich godzinami pracy w prezydiach wynagrodzenie w wysokości 7 zł za godzinę.

2. Przedstawiciele właściwych do spraw rentowych organów prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) oraz przedstawiciele związków zawodowych w wojewódzkich komisjach lekarskich otrzymują za pracę w tych komisjach, jeżeli odbywa się ona poza obowiązującymi ich godzinami pracy w prezydium, związkach zawodowych lub innym zakładzie pracy, wynagrodzenie w wysokości 8 zł za godzinę.

3. Osoby wymienione w ust. 2 otrzymują za pracę w komisjach lekarskich wykonywaną podczas obowiązujących ich godzin pracy wynagrodzenie określone w ust. 2 tylko wtedy, gdy nie otrzymują wynagrodzenia w miejscu pracy.

§ 24. 1. Lekarzom specjalistom, którym komisja lekarska zleca przeprowadzenie badania specjalistycznego (§ 4), przysługuje wynagrodzenie według następujących stawek:

- 1) za przeprowadzenie badań specjalistycznych przez lekarzy wszystkich specjalności bez tytułów naukowych 15 zł za jedną godzinę badania,

2) za przeprowadzenie badań specjalistycznych przez lekarzy posiadających tytuły naukowe profesora lub docenta 54 zł za jedną godzinę badania.

2. W wyjątkowych przypadkach, kiedy dobro sprawy wymaga orzeczenia uzasadnionego naukowo, kierownik właściwego do spraw rentowych organu prezydium rady narodowej może przyznać wymienionym w ust. 1 pkt 2 lekarzom wynagrodzenie w wysokości do 200 zł za jedno badanie.

3. Lekarze specjaliści wykonują swe czynności na podstawie umowy zlecenia.

§ 25. 1. Podstawę obliczenia wynagrodzenia członków komisji lekarskich stanowi protokół z posiedzenia komisji, stwierdzający ich uczestnictwo w posiedzeniu oraz czas rozpoczęcia i zakończenia posiedzenia.

2. Podstawę obliczenia wynagrodzenia lekarzy — wojewódzkich inspektorów orzecznictwa i lekarzy — inspektorów orzecznictwa z tytułu pełnienia funkcji inspektorskich stanowi lista obecności poświadczona przez właściwy do spraw rentowych organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa).

3. Podstawę obliczenia wynagrodzenia lekarzy — wojewódzkich inspektorów orzecznictwa i lekarzy — inspektorów orzecznictwa za opiniowanie orzeczeń komisji lekarskich i spraw sądowych oraz uzasadnienie skarg do Trybunału Ubezpieczeń Społecznych i dodatku administracyjnego stanowi ewidencja opinii i uzasadnień, prowadzona przez właściwy do spraw rentowych organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa).

4. Podstawę obliczenia wynagrodzenia lekarzy specjalistów stanowią wystawione przez nich rachunki.

§ 26. Osobom, które w związku z działalnością komisji lekarskich wykonują jakiegokolwiek prace połączone z wyjazdem poza miejsce ich zamieszkania lub pracy zawodowej, przysługuje prawo do diet i zwrotu kosztów podróży oraz noclegu według norm obowiązujących przy podróżach służbowych pracowników państwowych.

§ 27. Koszty związane z działalnością komisji lekarskich i lekarzy działających w zakresie orzecznictwa lekarskiego pokrywane są z części budżetów terenowych dotyczącej rent i pomocy społecznej.

§ 28. Tracą moc wszelkie przepisy w zakresie unormowanym niniejszym rozporządzeniem, a w szczególności zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 30 października 1954 r. w sprawie składu, organizacji i postępowania komisji lekarskich do spraw inwalidztwa i zatrudnienia (Monitor Polski z 1954 r. Nr 109, poz. 1501 i z 1955 r. Nr 33 poz. 315).

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Minister Pracy i Opieki Społecznej: w z. A. Firganek
Minister Zdrowia: R. Baiński